

den Betragtning, som jeg fremsatte for et Par Dage siden her i Tinget, at det ingenlunde var sikkert, at en Skat paa udlåant Kapital kom til at ramme selve Kapitalen, men at det selvfølgelig vilde bero paa, om der er mest Træng til at faa Kapital anbragt, eller om der er mest Træng til at laane Penge. Saaledes som Forholdene ere for Tiden her i Landet, tror jeg, man kan sige med fuldkommen Sikkerhed, at en Skat paa udlåant Kapital vilde blive betalt af dem, der laante; og altsaa i Stedet for at tilvejebringe billigere Laan for alle de mange, der trænge til det, vilde man kun, idet man jog efter at komme til at faa et nyt Skatteobjekt i Kapitalen, fordyre Laanene for dem, der søgte dem. Det glædede mig at høre, at det ærede Medlem der var ganske af samme Mening som jeg, og det ærede Medlem har ganske Ret i, at den samme Betragtning kommer til at gælde om en Afgift, som bliver betalt eller skal betales ved et Ejendomsfiske; om det er Køberen eller Sælgeren, der i Virkeligheden kommer til at betale Afgiften, beror ligeledes paa Forholdene, om der er mest Træng til at købe, eller der er mest Træng til at sælge. At Sandsynligheden nu for Øjeblikket ganske vist vil være for, at det er Sælgerne, der kommer til at betale Halvprocentafgiften, det indrømmer jeg; men hvem der egentlig betaler den, kommer dog an derpaa. Det samme gælder jo om Stempleet. Naar den ærede Forslagsstiller drog med ind under sin Betragtning om Hensigtsmæssigheden af Vedtagelsen af hans Forslag, den Bevægelse, som er til Stede her i Landet for at lette Landbrugets vanskelige Stilling for Øjeblikket, skal jeg der gøre opmærksom paa, at jeg ikke hverken under denne eller de foregaaende Diskussioner med et eneste Ord har omtalt disse Bevægelser. Vil man imidlertid undersøge, hvorledes de to Lovforslag, som det ærede Medlem nævnedes, hans eget og det, der var til Forhandling forleden, stille sig over for dette Spørgsmaal om, hvad der kan gøres til Vættelse for Landbruget, saa er der jo en væsentlig Forskel paa de to Forslag, nemlig den, at det, der var til Forhandling her for et Par Dage siden, tog udelukkende Sigte paa Harkornets eller Landbrugets Interesser, hvorimod det Forslag, det ærede Medlem har indbragt, for saa vidt deler Sol og Wind lige, som det jo i lige Maaal vil komme alle Ejendomsbesidderne her i Landet til gode.

J. N. Larsen: Jeg kan heller ikke undlade at udtale min Sympati med det foreliggende Forslag, som jeg gerne vilde

se gennemført, om ikke ganske som det foreligger, saa dog i den Maaad, der gaar igennem Forslaget. Jeg kan nemlig ikke andet end udtale, at jeg anser Forslaget for meget uheldigt redigeret, men da den ærede Forslagsstiller selv har Øje derfor, og dette Spørgsmaal har været en Del diskutert, skal jeg ikke opholde mig derved, jeg tror nok, at der kunde komme noget godt ud af Forslaget, naar det kunde møde fornøden Velvilje fra alle Sider, særlig fra Regeringens. — Jeg vilde gerne, da jeg har Ordet, tillade mig at anstille nogle faa Betragtninger over de foregaaende Dages Forhandlinger. Vi have nu i en Række af Dage behandlet de forskellige Agrarlove og set, hvorledes Forholdene stille sig. Vi saa først det Forslag, som blev stillet af det ærede Medlem fra Køge (Alberti), og vi erfarede straks fra Regeringens Side, at dette Forslag kunde den ikke gaa ind paa, fordi Statskassen ikke kunde taale at undvære en saadan Indtægt for dette Halvaar. Fra visse Medlemmers Side søgte man at bemærke Afslaget ved at erklære, at der var mange, der ikke trængte dertil, der vilde faa Understøttelse, s. Eks. Lensbesidderne. Jeg fandt deraf Anledning til at spørge, om man ikke erkendte, at Landbruget i en Række af Aar havde været overflødig befattet, og at en Vættelse for dette vanskelige Halvaar kun var en simpel Retfærdighedsfordring. Jeg kan ikke indse andet, end at det i Virkeligheden var en ganske simpel Retfærdighedsfordring, naar Statskassen kunde taale det, og det tror jeg, at den kunde, at eftergive Staten for dette Halvaar, og selv om nogle Lensbesiddere skulde faa Indtægt derved, naar de saa have været uretfærdig Stat, saa Herregud! der skal jo ogsaa være Retfærdighed for Lensbesiddere, selv om de ikke trænge til Pengene. Naar vi skulle lette Skatter, kunne vi ikke saaledes drage Grænse mellem de Borgere, der trænge dertil, og dem, som der ikke trænge dertil, det er umuligt. Saa kom vi til det næste Forslag om Hypotekbanken. Den gik meget godt, der skulde ingen Penge til, Regeringen kunde altsaa gaa med dertil. Saa kom Spørgsmaalet om en Tiendeafløsning. Det Pengebidrag, der fordredes der, var kun meget lille, og Regeringen mente saa til Gengæld at kunne vinde lidt ved Udstedelsen af de 3½ pCts Obligationer, der fordredes ikke videre Ofre af Statskassen; derfor kunde denne Lov ogsaa passere. Saa kom vi forleden Dag til Lovforslaget om Bidraget til Amtsfondene. Der mødte vi straks den ærede Finansminister, der som altid vogter meget stærkt paa sin Kasse, og han erklærede, at Statskassen kunde ikke være til